

# Corporaziun Alp Soliva / Alp Plattas



**Statutas**

## **I. Determinaziuns generalas**

---

### **Art. 1 Intent**

Sin fundament dil regulativ d'agricultura dalla vischnaunca da Medel/Lucmagn vegn relaschau las suandontas statutas. Questas statutas vulan promover ils intents da guder, tgirar e mantener las alps.

### **Art. 2 Survigilanza**

La survigilanza cumpeta als ugaus dallas alps ed al gerau d'agricultura ensemen cun il revisur da quen dallas alps. Il gerau d'agricultura fa part allas radunonzas dallas alps.

### **Art. 3 Administraziun**

Il gerau d'agricultura ensemen cun il revisur da quen revedan tut ils quens dallas alps.

### **Art. 4 Ugaus**

Ils ugaus vegnan elegi dalla radunonza dallas alps e quei per temps nunlimitau. Per mintg'alp in ugau.

Ils ugaus sco era ils ulterius officials d'alp san remetter lur uffeci mintgamai sin la fin digl onn. La visada sto vegnir inoltrada all'administraziun d'alp sil pli tard entochen la fin da schaner digl onn da demissiun.

Ils ugaus ein responsabels per gl'entir menaschi d'alp. L'invitaziun alla radunonza da rendaquen sto silmeins succeder 8 dis avon. Ella sa succeder persunalmein ni cun publicar el feagl official.

Il quen sa era vegnir menaus d'ina tiarza persuna. El vegn menaus per omisduas alps ensemen.

## **II. Annunzia dils animals, cargada**

---

### **Art. 5 Repartiziun dalla specia d'animals**

Alp Soliva vegn cargada cun mugias e vadias.

Alp Plattas vegn cargada cun vadials, genetschas, vaccas schetgas e vaccas-mumma. Vaccas-mumma che fan vadi duront la stad san buca vegnir cargadas.

Excepziuns drovan ina lubientscha dils ugaus.

#### **Art. 6 Utilisaziun dallas alps**

Per las alps valan suandonta maximala alpegiaziun:

Alp Soliva	41.94 N.S.T
Alp Plattas	67.85 N.S.T

#### **Art. 7 Annunzia**

Ils animals ston vegnir annunziat per l'alpegiaziun en scret als ugaus entochen la fin da mars digl onn current.

#### **Art. 8 Aquens**

Ils ugaus san, tenor basegns, incassar suenter la cargada in aquen. L'altezia dalla summa stat libra als ugaus da decider.

#### **Art. 9 Pustretschs**

Ils pustretschs ed ils aquens ein da pagar enteifer 30 dis. Per tuts pagaments suenter quei termin vegn incassau in tscheins da retard tenor las normas cantunalas.

#### **Art. 10 Ulivaziun dallas alps**

Ein dapli animals annunziat che lubiu tenor art. 6, vegnan suandontas mesiras pridas per reducir il diember: Ils ugaus dallas alps uliveschan ils animals denter els. Silsuenter laian els saver ils possessurs pertuccai nua ch'els han da cargar lur animals.

En cass specials decidan ils ugaus ensemen cul gerau d'agricultura.

#### **Art. 11 Gliesta d'animals**

Sin il di dalla cargada sto mintga pur purtar ils documents tenor prescripziuns dil cantun.

#### **Art. 12 Cargar**

Mintga pursanavel ei sez responsabels che ses animals vegnan en l'alp.

Tuts animals ston esser tier la cargada nudai cun ina numera ni cun las inizialas dil pur.

Cu cargar las alps decidan il gerau d'agricultura ensemen culs ugaus dallas alps.

### **Art. 13 Cass da neiv**

En cass da neiv ei mintga pursanavel obligaus da setener vid las ordinaziuns dils ugaus. Quels decidan sur d'ina eventuala scargada dall'alp.

### **Art. 14 Scargada**

Animals che vegnan pri ord l'alp avon temps ston vegnir annunziats al pastur. Tier la scargada ei mintga pursanavel d'animals obligaus da controllar l'identitad da ses animals.

Mintga pursanavel ha la pusseviltad dad ira il di avon en l'alp per ses animals, sto denton s'annunziar tier il pastur. Ils ugaus san era ordinar ina scargada communabla.

### **Art. 15 Alpegiaziun parziala**

Animals che retilan subsidis d'alpegiaziun pagan pustretsch.

### **Art. 16 Animals suenter temps**

Il pastur ei obligaus da registrar mintga animal che banduna e tuorna ell'alp, tut tenor prescripziuns dil cantun.

### **Art. 17 Animals malsauns**

Ils ugaus san examinar tier la cargada la sanadad dils animals (zoppadad, infecziuns digl iver eav.) ed eventualmein refusar els. Il possessur dils animals sto tractar els ni sa remplazzar els.

Animals malsauns che vegnan annunziats dil pastur ston vegnir tgirai immediatamein e sch'ei basegna ston els vegnir scargai. Cuosts da tractament e transport vegnan mess a quen al possessur dils animals.

Ils ugaus orienteschan il pastur tgei ch'ei d'interpreter per animals blessai ni per tals ch'ei a frusta (survetsch da salvament).

### **Art. 18 Medicaments**

Ils ugaus procuran per in'apoteca adattada. Medicaments vegnan mess a quen al possessur.

### **Art. 19 Salvaments d'animals**

Mintga pur sto esser faatur dalla Rega. Plinavon sto vegnir risguardau las prescripziuns dil cantun.

### **Art. 20 Prescripziuns cantunalas d'alpegiaziun**

Ils ugaus procuran che las prescripziuns cantunalas d'alpegiaziun vegnan observadas.

### **Art. 21 Scamond da pasculaziun**

La pasculaziun dil territori d'uaul ei scumandada. Il contract da servitut impurtaus el cudisch funsil dalla vischnaunca e las disposiziuns ella planisaziun forestala fixeschan ils detagls (art. 25 dil reglament forestal).

## **III. Lavur cumina**

---

### **Art. 22 Intent**

Gl'intent ei oravontut da schubergiar, tgirar, migliurar ed engarschar las pastiras communalas e las pastiras d'alp, sco era il manteniment dils passadis e dils buntadés.

Las uras da lavur cumina vegnan indemnizadas tenor il reglament da salarisaziun da vischnaunca.

Lavurs da manteniment san vegnir annunziadas alla vischnaunca tenor art. 24 dil reglament d'agricultura. Per saver far diever dil conto da manteniment communal ston ils ugaus presentar ina calculaziun detagliada dils cuosts al gerau d'agricultura ed al revisur da quen.

L'indemnisaziun succeda suenter l'investa dallas lavurs ed il consentiment dil gerau d'agricultura e dil revisur dallas alps.

### **Art. 23 Uras cun maschinas**

Las uras cun maschinas vegnan indemnizadas tenor la tariffa dalla FAT.

#### **Art. 24 Organisaziun controlla**

Il s'ugaus ni ina persuna engaschada specialmein per quei intent survegilescha la lavur cumina e meina cudisch sur dallas uras prestadas. El reparta las lavurs e controlla ellas. Ei vegn mo reconuschiu las uras e las lavurs che vegnan ordinadas dils ugaus.

#### **Art. 25 Persunas**

Lavurs da giuvenils denter 12 e 15 onns quantan mo sco mesa prestaziun.

#### **Art. 26 Viadis**

Il s'viadis en l'alp ed anavos cun auto quantan buca sco temps da lavur. Viadis a pei sin vias buca carrablas valan sco temps da lavur.

#### **Art. 27 Leschas surordinadas**

Cun la pasculaziun e la tgira dallas pastiras eis ei da risguardar las leschas surordinadas sco las leschas per la protecziun dallas auas, per il schurmetg dallas palius ni las disposiziuns executivas dallas contribuziuns dall'alpegiaziun. Las seivs construidas per da quels intents ein da survegilar da quels che fan diever dalla seiv.

### **IV. Pertgirar ora las alps**

---

#### **Art. 28 Alp Plattas**

L'Alp Plattas vegn pertgirada ora dalla vart da Stavel, naven dil tumbin dall'aua anen, naven dall'entschatta dil temps da mises, excepju cauras tochen 10 dis avon cargar. La seiv vegn construida dall'alp, denton survegilada da quels che fan diever dalla seiv. Gl'atun lai l'Alp Plattas anavos la pastira per ils mises naven dil tumbin anora.

#### **Art. 29 Alp Soliva**

L'Alp Soliva vegn pertgirada ora sigl entir Crest-Palits, 50m sur Tegia-sut ensi sul trutg che meina a Crest-Palits entochen ella val, naven dall'entschatta dil temps da mises, excepju cauras tochen 10 dis avon cargar. La seiv vegn construida dall'alp, denton survegilada da quels che fan diever dalla seiv.

## **Art. 30 En general**

En cass che la situaziun en in mises ni l'auter semidass dil tuttatafag pertuccont quantum da tiers, eis ei pusseivel da far midadas dils suranumni artechels 28 e 29 mintgamai sin la radunonza da rendaquen da mintg'alp.

## **V. Indemnisaziuns per funcziunaris**

---

### **Art. 31 Indemnisaziuns**

La paga fixa munta a frs. 300.-- per ugau e cuntegn las suandontas lavurs:

- pladir la fumeglia cun:
  - >far in contract a scret
  - >annunziar alla cassa da malsauns
  - >annunziar alla SVA
- organisar la lavur cumina
- annunziar TVD
- annunziar per subsidis d'alpegiaziun

La lavur per menar il quen vegn indemnisada cun frs. 1'000.--.

## **VI. Determinaziuns finalas**

---

### **Art. 32 Camp d'applicaziun**

Questas statutas completeschan il reglament d'agricultura dalla vischnaunca da Medel/Lucmagn che vala sco lescha surordinaria.

### **Art. 33 Midadas**

Propostas per midadas da questas statutas ston vegnir inoltradas a scret al gerau d'agricultura ni als ugaus dall'alp.

### **Art. 34 Dretg da recuors**

Encunter conclus dalla corporaziun sa vegnir recurriu enteifer 20 dis tier la suprapronza communal.

## **Art. 35 Vigur**

Quellas statutas ein vegnidas approbadas dalla radunonza da rendaquen dalla corporaziun dils 28-03-2011 e dalla suprastonza communal a caschun dalla seduta dils 26-05-2011.

Cun la vigur da questas statutas ein tuts anteriurs reglaments per las Alps Soliva e Plattas dalla vischnaunca da Medel/Lucmagn cassai.

### **Alp Soliva**

Gl'ugau:

### **Alp Plattas**

Gl'ugau:

### **Suprastonza communal**

#### **Vischnaunca Medel**

Il president:

Igl actuar:

Benedetg Venzin

Werner Giger

Peter Binz

Valentin Pally